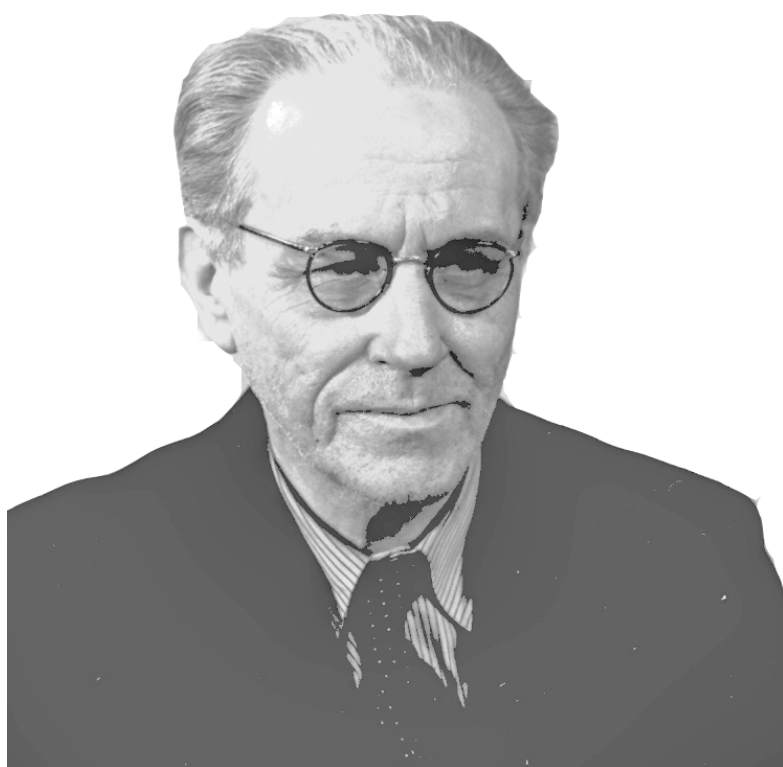

Kurt Larsson

VÅR HEMBYGD

*Åhman
Kolbäck*

**KOLBÄCKS
HEMBYGDSFÖRENING**

Gustaf Åhman, kort historik

Gustaf Åhman föddes den 24 maj 1885 i Kolbäck. Hans far var folkskollärare och kantor. Familjen bodde i gamla kyrkskolan.

Efter folkskolan gick Gustaf genom en teknisk skola i Eskilstuna och började sedan som kontorselev på Kolbäck's station.

Under skoltiden i Eskilstuna kom Gustaf i kontakt med en ny teknisk landvinning, fototekniken. Han byggde en kamera och tog sina första bilder i slutet på 1890-talet och blev elev hos fotograf Westman.

År 1917 öppnade Åhman egen ateljé i Kolbäck. Han gifte sig 1921 med Karin Gustafsson från Kopparberg.

Den 6 juni 1924 brann hans lokal ner och alla foton förstördes. Redan samma år började Gustaf Åhman bygga en ny och mera ändamålsenlig ateljé med en stor glasvägg mot öster. Här fotograferade han i polyfoto format både vuxna och barn. Han cyklade också ofta ut på uppdrag som födelsedagsfirande, trafikolyckor, skolklasser, företagsfoton och begravningar. Det blev en del plåtar, närmare 20 000, under hans 44 år som fotograf. Ända fram till sin död använde Åhman glasplåtar i ateljén och det var han nog ganska ensam om. De allra flesta ateljéfotografer övergav glasplåtarna på 40-talet

1925 anställdes Ebba Wige som biträde. Hon arbetade kvar under alla år fram till Gustaf Åhmans död, den 7 april 1969. Han var då 84 år gammal. Fru Karin Åhman avled redan 1948.

Gustaf
Åhmans
ateljé och
hem i
Kolbäck
från 1924
till 1969

På

platsen byggdes förskolan Myran

Polyfoto format.

Ovan en förpackning svart/vita fotonegativ på glasplåtar 12 x 16,5 cm.

Efter exponering och framkallning av glasplåten framträder en negativ bild.

Vid kopiering till fotopapper erhålls en positiv bild.

Gossarna Hedström har Polyfotat sig inför Rolfs konfirmationen 1948.

En kulturskatt räddas.

Så här berättar Mats Källstig, en av Bildgruppen Prismas grundare, hur det gick till.

Ebba Wige som via testamente hade ärvt Åhmans fotoplåtar såg emellertid ett bekymmer i att äga dessa, folk kom och ville ha kopior av fotona.

Hon beslöt därför att låta åkare Lindgren forsla allt till Oxelby soptipp. Turligt nog kom jag en dag i maj 1969 förbi Åhmans och fick höra om beslutet. Jag fick stopp på arbetet och ilade till kommunalkontoret för att med deras hjälp rädda hans livsverk till eftervärlden. Kolbäck var vid den tiden egen kommun så kommunikationen var enkel.

Jag kallade samman några av Bildgruppen Prismas medlemmar och en lördag körde vi allt till en källarlokal på Kapellgatan, där biblioteket var beläget på den tiden, i stället för till tippet. Prisma blev ansvarig för materialet och kommunen stod som ägare.

Ett avtal upprättades mellan Kolbäcks kommun (signerat av Åke Karlsson och Karl Arne Ragnar) och Ebba Wige 1970-02-02 om överlåtelse av utrustning och upphovsrätten till fotoplåtarna, (ca 17150 st.) för en summa av 1000 kronor.

Ebba var pensionär så det betydde säkert en del för henne.

Bildgruppen Prisma

Det är genom Bildgruppen Prisma som vi fått tillgång till källmaterialet rörande Gustaf Åhman. Tack för det, Prisma.

Prisma bildades den 21 april 1966 av några fotointresserade som tillsammans ville arbeta med en mer bildmässig och dokumentär fotografering än vad som är vanligt i fotoklubbar.

Styrkan hos Prisma har genom åren varit att arbeta i grupp och har då redovisat sina arbeten anonymt och endast som grupparbeten.

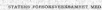
Åhman Kolbäck

FOTOUTSTÄLLNING

29 DEC. - 27 JAN. *1973/74*

BIBLIOTEKET, ÖPPET: LÖRDAG, SÖNDAG, 13-16
KOLBÄCK VARDAGAR, ORDINARIE BIBLIOTEKSTIDER

BG Prisma visar egna bilder

Vi har fått ta del av ett flertal utställningar och publikationer från Bildgruppen Prisma under åren.

Bildhäftet till vänster utgavs 1973

Läs mer om dem på deras hemsida

www.bildgruppenprisma.se//

Biblioteket i Kolbäck flyttas

Den 24:e oktober 2002 flyttade biblioteket i Kolbäck till Stationshuset.

Vad göra med alla plåtar och prylar? Vi ville ha kvar Åhmans livsverk i Kolbäck.

Lösningen blev att vi fick härbärgerade fotoutrustningen i vår källarlokal på Stationsgatan. Fotoplåtarna flyttades genom Kultur & Fritids försorg till biblioteket i Hallstahammar. En till synes bra förvaringsplats och lättåtkomlig för oss.

Detta är bakgrunden till vårt fortsatta agerande med att rädda Kolbäckfotografen Gustaf Åhmans arbete för framtiden:

- Fotoutrustningen har vi inte visat vid något tillfälle den är i dubbel bemärkelse för stor för oss att hantera.
- Efter att ha skannat över 800 foton och diabilder till vår bildbank kände vi oss motiverade att också ta med delar av Gustaf Åhmans bilder.

För att testa vår förmåga att skanna negativerna och ge oss en uppfattning av arbetet lånade vi några plåtar från biblioteket. Konstaterade snart att det skulle bli ett tidskrävande arbete även om vi löser uppgiften rent tekniskt.

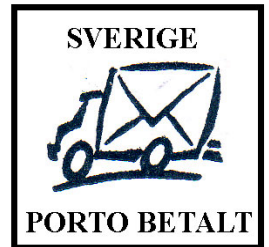
Vi tog kontakt med Carl Magnus Gagge, chefen för Västmanlands Läns Museum, för att efterhöra om Västmannaarvet i Hallstahammar kunde ta ansvar för Åhman arvet.

Vi fick ett positivt svar och samtal har inletts mellan parterna.

En optimal lösning ur vår synvinkel skulle vara att utan ersättning få tillgång till skannade negativ från Västmannaarvet.

**B FÖRENING
BREV**

Avsändare:
Kolbäcks hembygdsförening

Hembygdsföreningens höstprogram 2010

Söndagen den 31 oktober kl. 14:00

Höstmöte i hembygdslokalen.

Vi redovisar vårt arbete med Gustaf Åhmans samling.

Spelmän från Säby, Christer Johansson och Sven-Erik Buskenström, underhåller med durspel.

Onsdag den 24 november kl. 18:30

Skivor till kaffet i hembygdslokalen.

Veckorna 43 och 44

Kulturveckor 2010. Hallstahammars Kultur & Fritid annonserar.

Tisdagar

Öppet hus i hembygdslokalen

mellan klockan 13:00 och 17:00.

**KOLBÄCKS
HEMBYGDSFÖRENING**

Stationsgatan 12, 734 50 Kolbäck

www.kolbacksbygden.se

info@kolbacksbygden.se

Värva medlemmar till föreningen.

Köp föreningens hembygdssouvenir, Amstaringen.